4. Adım: Levha tektoniğine bağlı olarak kıta ve okyanusların konumunda ve görünümünde geçmişten bugüne yaşanan değişimi gösteren haritaları inceleyiniz. 10 milyon yıl sonra Dünya'nın görünümünde nasıl bir değişim yaşanabileceğini levhaların yılda yaklaşık 10 cm hareket ettiğini dikkate alarak aşağıda verilen boş alana çiziniz.

Değerlendirme

Süreç sonunda aşağıdaki soruları cevaplayıp cevaplarınızı arkadaşlarınızla paylaşınız.

- **1.** Levha tektoniği yaşanmamış olsaydı yer kabuğunda yaşanan süreçlerden hangilerinin gerçekleşmesi beklenemezdi?
- 2. Karalardaki bu değişim gelecekte iklimi, canlı türlerini ve insan yaşamını nasıl etkileyebilir? Açıklayınız.

LEVHA HAREKETLERİ VE YER ŞEKİLLERİ

Tektonik süreçler yeryüzünün şekillenmesinde büyük rol oynamaktadır. Tektonik süreçlerin etkisiyle **okyanus havzaları** ve **kıtalar** üzerinde çeşitli yeryüzü şekilleri oluşmaktadır.

Okyanus havzaları levhaların kırılması ve birbirinden ayrılmasıyla oluşmuştur. Okyanus havzaları; okyanus ortası sırtları, hendek adı da verilen derin deniz çukurları ve abisal düzlükler gibi farklı yapıların bulun-

duğu geniş alanları kıtalar ise dağlar, platolar, vadiler ve düzlükler gibi çeşitli kara şekillerini içerir. Kıtaların büyük kısmı levha hareketlerine bağlı olarak oluşmuş iki ana yapıdan oluşmaktadır. Bunlardan ilki; oluşumu çok eskiye dayanan, kıtaların çekirdek kısmını oluşturan ve **kalkan** adı verilen kısımlardır. Bu bölgeler; oluşumu 600 milyon yıl öncesine kadar dayanan, büyük oranda aşınarak alçalmış ve başka-